

Rabbi, May I Use the Shulchan Arukh? Proponents and Opponents of Codes in Jewish History Part II

Rabbi Judah Kerbel
Queens Jewish Center
י"ד תמוז תשע"ט/ July 17, 2019

1. הקדמות לשולחן ערוך הקדמת השו"ע

ראיתי אני בלבי כי טוב ללקוט שושני ספירי אמריו בדרך קצרה בלשון צח וכולל יפה ונעים, למען תהיה תורת ה' תמימה שגורה בפי כל איש ישראל, כי כאשר ישאלו לת"ח דבר הלכה לא יגמגם בה... ונמצא שבכל חזר הוא חוזר תלמודו ויאמר עליו אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו... זאת ועוד, התלמידים הקטנים יהגו בו תמיד וישננו לשונו על פה ותהיה גירסא דינקותא מסודרת בפייהם מקטנותם הלכה למעשה... וקראתי שם ספר זה "שלחן ערוך", כי בו ימצא ההוגה כל מיני מטעמים ערוכים בכל ושמורים סדורים וברורים.

1. Rabbi Joseph Karo, Introduction to *Shulchan Arukh*

I saw it fit to gather everything in a concise fashion with clear language, in order that every Jew have fluency in Torah, and so any scholar who is asked a question will not vacillate. And every thirty days he will review these laws. Also, students of lesser stature will have a clear sense of *halakha*. And I called this book "Shulchan Arukh," as any examiner will find all sorts of delights arranged and organized and clear.

2. הקדמות לשולחן ערוך הקדמת הרמ"א

באתי אחרי לפרוס מפה על שלחן ערוך שחבר עליהם כל פרי מגדים ומטעמים אשר יאהב האדם. ובלא זה, השלחן אשר הוא ערך לפני ה' (ו) לא נתנו עדיין לבני אדם אשר במדינות אלו, אשר רובי מנהגי מדינות אלו לא נהיגין כוותיה... ואני ראיתי כל דבריו כשלחן ערוך כניתנו מפי משה מפי הגבורה, ויבוא התלמידים אחרי וישתו דבריו בלא מחלוקת, ובזה יסתרו כל מנהגי המדינות... על כן ראיתי לכתוב דעת האחרונים עם המקומות שלא היו נראים לי דבריו, בצדו, כדי לעורר התלמידים בכל מקום שידעו שיש מחלוקת בדבריו, ובכל מקום שידעתי שאין המנהג כדבריו אחקרהו ואמצאהו אכתוב, הכי נהוג, ובצדו אשים... ומי שיש לו חיד לטעום יבחין המטעמים בטעמיהו בעצמו ולא יסמוך על אחרים, ומי שלא הגיע למדרגה זו לא יזוז מן המנהג

2. Introduction of Rabbi Moses Isserles to *Shulchan Arukh*

I have come to put a tablecloth on the Shulchan Arukh that he put on it sweet fruits and delicacies that a person loves. And without this, the table that was arranged before God would still not be given to people in our communities, as most of the customs are not practiced as outlined in the Shulchan Arukh. And I saw that all of his things are like an arranged table as if it were given to Moses from God, and then students afterwards will come and drink from his words that are undisputed, and our customs will be contradicted. Therefore, I have written the opinions of recent sages and the places where I disagree with him, in order that students will learn that certain matters are disputed, and everywhere our practice is different, I will write "this is our practice," and I will place it side by side with his words...

But one who has the palate to taste should distinguish the reasons for the laws on his own and not rely on others, but those who do not have that ability should not deviate from custom.

3. ים של שלמה מסכת בבא קמא הקדמה

ר"ל שאי אפשר שלא יפול ספיקות ושינויים ועומק הדעת בהוספה ראשונה. עד שתגיע הוספה שנייה לאלף אלפים כמותם. כלל הדבר, אמר החכם והודיע, שאינו בנמצא מן האפשרות להודיע ולבאר כל ספיקות התורה מבלי (חלוקת) [חילוקים] עד סוף שתהא ידו של אדם מגעת, אי אפשר... ומתוך זה ניתן לבעל דין לחלוק, ולומר קים לי כחד מנהון, הספרדי כספרדים הצרפתי כצרפתים, וכל אחד בורר את שלו. ועם ועם כלשונו. וסובר התורה ירושה היא למשפחות. ולא זו הדרך ולא זו העיר. כי מימות רבינא ורב אשי אין קבלה לפסוק כאחד מן הגאונים, או מן האחרונים. אלא מי שיכשרו דבריו, להיותן מיוסדים במופת חותך על פי התלמוד והירושלמי. ותוספתא, במקום שאין הכרע בתלמוד... ולכן לא אאמין לשום אחד מן המחברים יותר מחבריו. אף שיש הכרע גדול בין מעלותם, למי שמורגל בהם בעיון רב. מכל מקום התלמוד הוא המכריע, וראיות ברורות יצדקו ויתנו עדיהן. ולפעמים מחבר אחד כיון ההלכה, ולא מטעמיה.

3. Yam Shel Shlomo (R. Shlomo Luria), Bava Kamma Introduction

[If all permutations of halacha were written in the Torah, and there would be more additions upon additions] and it's impossible that doubts won't arise from the first addition, until there's a second addition with thousands more like it. All in all, it's impossible to come up with all the cases and doubts in the Torah where there won't be distinctions...

A litigant can argue that he wants to hold like an opinion from his own tribe – Sefardim like Sefardim, French like French, as if the Torah is a familial inheritance. And this is not the proper way. Because from the end of the Talmud there's no practice to pasken like one of the Ge'onim or Acharonim; rather, whoever is correct, based on the Talmud (or Tosefta if necessary)... and therefore I won't believe one writer over another except when there's a clear distinction in their analytical ability; nonetheless, the Talmud is the decisor and clear proofs will win. And sometimes a writer got the halakha correct but for the wrong reason.

4. ים של שלמה מסכת חולין הקדמה

אבל עשה פשרות בענייני פסקי הלכות מדעתו מסברת הכרס, ברוב הפעמים באיסור והיתר נגד הקבלה אשר קבלנו ונהגו עד הנה, והתלמידים הולכים אחר דבריו ופסקיו, ולא ידעו שבנפשם הוא, שהוא הכריע כמה פעמים נגד התוס' והפוסקים אשר אנו נוהגין לפסוק כוותייהו, והנה שגו בזה, מאחר שראו שכן כתוב בספרו שכן הלכה אמרו כך כתב הקאר"ו להדיא, כי כך העניין הרע אשר לפניהם, מה שכתב בספר יאמינו...

4. Yam Shel Shlomo, Chulin Introduction

He made compromises in matters of halachic decision based on his gut feeling, many times against our traditions, and students follow his rulings without realizing that he went against accepted practice since they just say that R. Karo wrote it....

5. לבוש התכלת, הקדמה, הרב מרדכי יפה (1530-1612, פראג, תלמידו של רמ"א)

ויהי כבוא הספר ההוא ראשונה בארצות האלו, שמחו עליו כל לומדי התורה, ונשא חן וחסד ויקר וגדולת בעיני כל רואיו, כי חשבוהו לקיצור כנגד ריבוי הספרי... אך ברוב הימים ראיתי והתבוננתי כי עדיין דרכו הוא דרך ארוכה מאד כי הוא ז"ל לרוחב התפשטות שכלו הרב, לעיין בו בנקלה, קראו הוא קצרה, אבל לנו העניים והאביונים בתורה, עדיין ארוכה וארוכה היא. אז אמרתי אלך לי בעקביו וארשום לי קיצור הדינים על פי הסכמתו שכתב לשען של שלשה עמודי ההוראה ז"ל, אבל אסברם בטעמיהם ובדדמי בקיצור שאפשר, וזה החלי לעשות...

שמעתי איך הרב המשביר בעצמו התעורר על זה הענין המועיל, וגם כתב לארץ איטליא למדפיסים אשר שם שרצונו לשלוח קיצור מספרו הגדול להדפיס, והוא שר קראו שולחן ערוך, אז שמחתי ומשכתי ידי ממלאכתי זאת, ואמרתי בשם שקיבלתי שכר על הדרישה אקבל שכר על הפרישה...

וראיתי כי קצר קצרה ידו בו מאד ולא יספיק כלל למעיינים, כי יקראו בו כקורא בספר החתום וכחתום בלא פתרון, ואיכלו היה הכל הלכה למשה מסני בלי שום טעם. בצירוף כי אמרתי מקום אחד הגיה לי הרב להתגדר בו כי הוא המשיך וכתב רוב הדינים על פי דעת הרמב"ם ז"ל, מפני שנוהגין כן בארצות ישמעאל אשר הוא הרב בית יוסף ז"ל היה מנהיגם בראשם, ובאלו הארצות ברוב אין נוהגין כן, אז אמרתי אשוב למלאכתי לכתוב ולבאר אותם הדינים הנוהגין באלו הארצות, אשכנז פיהם מעריץ פולין רוסיא ואגפיהן. ובתוך כך בעוד היותי בוויניציא, יצא הקול במחנה העברים כי אדוני מורי ורבי מהר"ר משה איסרלו ז"ל בק"ק קרקאוב נתעורר על הדרך היה אשר בחרתי לי כנ"ל לבאר כל מנהגי הארצות הנ"ל. אז חזרתי ומשכתי ידי שנית מזאת המלאכה, כי הוא ז"ל היה רב מובהק וגדול לכל אחיו ואמרתי במקום גדולים לא אעמיד עצמי...

וראיתי כי קצור קצרה ידם מאד, כי גם רבינו משה ז"ל הלך בעקבי רבינו יוסף קארו ז"ל, אלא שהוסיף מנהיג אלו הארצות הנ"ל. אז ראיתי ואמרתי הנה עתה הגיע לי העת לחזור למלאכתי הראשונה, כי עדיין הניחו לי רבותי מקום להתגדר בו, כי רחוקים וגבוהים הם דרכיהם מדרכי ומחשבותיהם ממחשבותי, כי הם לרוחב

בינתם וביקאותם שהיו בקיאים כבל שטת הגמרא והפוסקים והיו גלויים להם טעמי כל דין ודין בעל פה, לא כתבו רק ראשי הפרקים ופסקי הדינים בקיצור מופלג, כאילו היו כולם הלכה למשה מסיני בלא טעמים, אשר לא יגיע מזה תועלת מספיק רק להם ולאשר בגילם.
ויהיה ספרי זה כדבר הממוצע בין שני הקצוות...

5. Rabbi Mordechai Jaffe, *Levush*, Introduction

When the *Beit Yosef* appeared in these communities, all those who learned Torah rejoiced, as it was an abbreviation of all of the other books. But I realized that it is still a very long composition - out of his great intellect, he called it "abbreviated," but for those of us who are paupers in Torah, it is still very long. So I thought I would follow his approach and compile an abbreviated list of laws while following the giants he followed, but I would explain the reasoning as concisely as possible. But then I heard that he himself had this idea, and he was in contact with publishers to publish a book called "Shulchan Arukh," and I was happy upon hearing this and desisted from my work.

But then I found that this work was too *short* because anyone who examines it would get the impression that all of the laws are conclusive as if they were given to Moses at Sinai. Also, he wrote the laws like the Rambam, as those in Arab lands follow him, but in our lands, we have different customs, so I resumed my work. And then, while I was in Venice, I heard that my Teacher, Rabbi Moses Isserles, was planning on writing a composition that documents the customs of Ashkenazim, so I, again, desisted from my work, as he is greater than I.

But I saw that his work, too, was too short, as his style was similar to Rabbi Karo, just that he added Ashkenazic customs. Therefore, I saw that it was time to return to my original work, as my approach were different from the approaches of these authors, since, given their great knowledge, they were able to write things concisely, relying on their own knowledge of the reasons for the laws. **My book, therefore, is the median between the two extremes** (i.e., between *Beit Yosef* and *Shulchan Arukh*).

6. שו"ת ב"ח (ישנות) סימן פ (רבי יואל סיקריש, פולין, 1561-1640)

תשובה כבר ידעת שאותן שנמשכין להורות הוראות ע"פ ש"ע הם המורים בתורה שלא כהלכה כי לא ידעו שורש של הוראה מבטן מי יצאו הפסקים ובודים טעמים מבלבם וע"י כך מרבים מחלוקות בישראל.

6. Responsa of Rabbi Joel Sirkis, *Bayit Chadash*

You are already aware that those who issue rulings based on the Shulchan Arukh are ruling inappropriately because they do not know the roots and origins of the laws and make up the reasons, and thereby increase controversy.

7. חיי אדם הקדמה (הרב אברהם דאנציג, 1748-1820)

ואני הגבר ראיתי את התלאה אשר מצאתנו, כי הגם שרבותינו בעלי השולחן ערוך ערכו לפנינו שולחן ערוך בכל המטעמים, דיני התורה בכלליהם ופרטיהם, מכל מקום אין לנו פה לאכול ולהנות מהם, כידוע שרבן של ישראל הבית יוסף, עיקר חיבורו הוא הבית יוסף שעל הטור, וכן עיקר חיבור של רמ"א הוא הדרכי משה ושם ביארו דבריהם ממקור החיים שהם נובעים, וספר השולחן ערוך אינו אלא כסימנים לחזור בו בקצור לאחר שלמד הדין בטור ובית יוסף, וכמו שביאר מחותני הגאון ר' אליהו דבריו בבאוריו, ומעולם לא עלה על דעת הבית יוסף ורמ"א לפסוק הלכה למעשה מן השולחן ערוך...

כי אנחנו עניי הצאון אין לנו מוח להעמיק ולהבין בדברי הטור והבית יוסף, ואפילו להבין דברי ה"ט"ז, וכל שכן המ"א אם אינו מעיין היטב בבית יוסף, ואפילו ללמוד ספרי הלבוש שהוא מתוק לחיך אין בנו כח מחמת גודל

האריכות, וחס ושלום לא במרד ולא במעל אלא שגבר עלינו בעונותינו הרבים עול הפרנסה להביא טרף נפשינו והעניות לא הניחה מידה טובה, עד שהנער בן י"ז שנה משליך דברי תורה אחרי גוו, זה מתוך הדחק וזה מתוך הרוחה, ובין כך וכך נפשינו יבשה מלידע דיני התורה, ומה נדבר ונצטדקה ולמה נעשה שקר בנפשינו לומר שאנו יודעים דיני הש"ע...

כן עשיתי בחבור הזה כאשר יראה הרואה כי נער בן ט"ו שנים שיכול ללמוד קצת יכול ללמוד מחיבור הזה אפילו בלא מלמד, וכל שכן כשיהיה לו מלמד אזי באין ספק שבזמן קצר כאשר יתמיד לחזור יהיה בקי בכל החלק אורח חיים וברוב חלק היורה דעה...

ובודאי מי שידין רב לו ללמוד מקור הדין מש"ס ופוסקים והטור ובית יוסף והש"ע עם האחרונים ודאי אסור לו לסמוך עלי, ואני מזהיר על זה מאוד

7. Rabbi Abraham Danzig, Chayei Adam, Introduction

I have seen our suffering, in that while the rabbis who wrote the *Shulchan Arukh* arranged for us a table with delicacies, the laws of the Torah, both general principles and details, yet we do not have the mouth to eat and enjoy them, as the main work of Rabbi Karo was the *Beit Yosef*, and the Rama's work is the *Darkei Moshe*, while the *Shulchan Arukh* is just bullet points for review after learning the whole *Tur/Beit Yosef*, and it never dawned on them to rule directly from the *Shulchan Arukh* on its own.

But we are poor in intellect and do not have the capacity to understand the entire *Tur/Beit Yosef*, and even the Taz or the Magen Avraham without learning the *Beit Yosef*, and even the *Levush* is too long, not because we don't want to but because in our sins we have to toil to make a living, and one has to stop learning when they are 17/18 years old, so our souls are dry of Torah, so we cannot pretend we know the laws of the *Shulchan Arukh*.

Therefore, I have written this book so that a 15-year-old can learn it on his own, certainly with a teacher, and become expert in *Orach Chayim* and *Yoreh De'ah*.

But one who knows how to learn things beginning with the Talmud through the poskim, *Tur/Beit Yosef* with later authorities, certainly should not rely on me, and I am very serious about this.

8. שו"ת בני בנינים חלק א סימן לו אות יג (הרב יהודה הרצל הנקין שליט"א, ירושלים)

והגמון זצלה"ה היה מתרעם על חיבורים כמו הקצור שלחן ערוך אשר כתבו דיני תורה ודיני התלמוד וחומרות הראשונים והאחרונים ומנהגים בלא לחלק, כי יוצא מהם חורבא בדור שלנו שאין הכל חסידים וכיון שרואים איסורי תורה ומנהגים בחדא מחתא ואין המנהגים נשמרים על ידם באים לזלזל בעיקרי הדין.

8. Rabbi Yehuda Herzl Henkin, Responsa B'nei Banim, 37:13

My grandfather would speak out against compositions like the *Kitzur Shulchan Arukh*, which wrote the laws of the Torah and Talmud, along with stringencies of earlier and later authorities and customs without distinction. What results from this is a ruinous situation in which people disparage the actual laws because they are not aware of distinctions between *halakha/minhag*.

9. הרב צבי שכטר, "כל העדה כלם קדושים," בית יצחק מה

וממילא- כל אחד רשאי לפסוק הלכה כפי הבנתו שלו וכפי הרגשותיו, ומדוע תתנשאו וגו', כלומר, מה צריכים לרב או לרבי לפסוק הלכות, כל מאן-דהו שלמד בישיבה יכול לפסוק ולהכריע עפ"י שכל עצמו, ובפרט בזמננו, שאת הכל אפשר לחפש ולמצוא באינטרנט, ב"אוצר החכמה", וב"פרויקט השו"ת של בר אילן", וכדומה, וכל אחד יכול לעשות א"ע כת"ח וכמורה הוראה ופוסק אף בשאלות חמורות, כאילו יודע מעצמו את כל המקורות ואת כל השיטות- בסיוע כל הנ"ל.

9. Rabbi Hershel Schacter, “Kol Ha-Eidah Kulam Kedoshim,” *Beit Yitzchak* 45

In the meantime, anybody can *pasken* for himself according to his understanding and intuition, “why do you raise yourselves above,” meaning, why do we need rabbis or a *rebbe* to *pasken*, anybody who learned in *yeshiva* can decide for themselves, especially in this time, since you can search and find anything on the internet through *Otzar Ha-Chochma* and the *Bar Ilan Responsa Project* and the like, and anybody can make himself into a *talmid chacham* and halakhic decisor even on weighty issues as if he knows all of the sources and approaches on his own, with the aid of these programs.

10. Rupture and Reconstruction, Dr. Haym Soloveitchik, 1994

If I were asked to characterize in a phrase the change that religious Jewry has undergone in the past generation, I would say that it was the new and controlling role that texts now play in contemporary religious life. And in saying that, I open myself to an obvious question: What is new in this role? Has not traditional Jewish society always been regulated by the normative written word, the Halakhah?... The answer is, of course, yes. However, as the Halakhah is a sweepingly comprehensive regula of daily life-covering not only prayer and divine service, but equally food, drink, dress, sexual relations between man and wife, the rhythms of work and patterns of rest-it constitutes a way of life. *And a way of life is not learned but rather absorbed. Its transmission is mimetic, imbibed from parents and friends, and patterned on conduct regularly observed in home and street, synagogue and school.* (2)

One of the most striking phenomena of the contemporary community is the explosion of halakhic works on practical observance. I refer rather to the publications on tallit and tefillin, works on the daily round of prayers and blessings in synagogue and home, tomes on High Holiday and Passover observance, books and pamphlets on every imaginable topic. The vast halakhic corpus is being scoured, new doctrines discovered and elicited, old ones given new prominence, and the results collated and published. Abruptly and within a generation, a rich literature of religious observance has been created and, this should be underscored, it focuses on performances Jews have engaged in and articles they have used for thousands of years. These books, moreover, are avidly purchased and on a mass scale; sales are in the thousands, occasionally in the tens of thousands. (4)

Judaism had to return now, after the exile from Eastern Europe and its destruction, as it had returned once before, after the Exile and destruction of the Second Temple, to its foundational texts, to an indwelling in, what the Talmud had termed, “the four cubits of the Halakhah.” (14)

Study of primary sources is a slow and inefficient way to acquire information, but in traditional Jewish society, the purpose of study (*lernen*) was not information, nor even knowledge, but a lifelong exposure to the sacred texts and an ongoing dialogue with them. *Lernen* was seen both as an intellectual endeavor and as an act of devotion; its process was its purpose. The new generation, however, obtained its knowledge in business and daily affairs, in all its walks of life, from books, and these books imparted their information in a self-contained, straightforward and accessible format. They saw no reason why knowledge of the Torah should not equally be available to them in so ready and serviceable a fashion, not as substitutes, God forbid, for the study of primary sources, but rather as augmentation. (18)